

2021. gada marts

“Stratēģiskā plāna virzieni nodrošinās jaunas zināšanas, idejas un inovācijas, kas palīdzēs īstenot mūsu kopīgās ES politikas prioritātes. Šī jaunā pieeja ir vēl viens veids, kā pārliecināties, ka ES finansēta pētniecība un inovācija ir vērsta uz Eiropas iedzīvotāju problēmu risināšanu.”

*Inovācijas, pētniecības, kultūras, izglītības un jaunatnes komisāre **Marija Gabriela***

STRATĒĢISKAIS PLĀNS 2021.–2024. GADAM

VĒRIENĪGS PLĀNS VĒRIENĪGAI PROGRAMMAI

Programma “Apvārsnis Eiropa” ir vērsta uz tādas ietekmes panākšanu, kas veicina mūsu labklājību un uzplaukumu. Lai tās vērienīgie mērķi tiktu īstenoti, tie ir jāpārvērš konkrētās darbībās. Stratēģiskajā plānā ir noteikti virzieni četriem pirmajiem programmas gadiem un izklāstīts tās dažādo daļu ieguldījums. Ieviešot stratēģisku pētniecības un inovācijas programmu, tiek sperts liels solis preti darba programmām.

Pētniecības un inovācijas stratēģiskie virzieni

Stratēģiskajā plānā ir noteikti četri **stratēģiskie pamatvirzieni**. Tie atspoguļo Eiropas Savienības politikas prioritātes, izklāsta, kā pētniecība un inovācija var palīdzēt tās sasniegt, un dod labākas iespējas novērtēt ietekmi.

Katrs stratēģiskais pamatvirziens aptver trīs līdz četras **ietekmes jomas**, kas savukārt ir saistītas ar vairākiem **gaidāmajiem ietekmes rezultātiem**. Tie ir viens no galvenajiem programmas “Apvārsnis Eiropa” uz ietekmi vērstās pieejas elementiem, jo apraksta ilgtermiņa ietekmi, ko pētniecībai un inovācijai būtu jāpalīdz panākt. Stratēģiskajā plānā ir noteikti pavisam 32 gaidāmie ietekmes rezultāti, kas aptver plašu sociālo, ekonomisko, ekoloģisko un zinātnisko mērķu klāstu.

Stratēģiskajā plānā ir izklāstīts, kā visas sešas programmas “Apvārsnis Eiropa” II pilāra “Globālie izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja” kopas palīdzēs īstenot stratēģiskos pamatvirzienus un sasniegt attiecīgos gaidāmos ietekmes rezultātus. Lai nodrošinātu pilnīgu aptvērumu, katrs gaidāmais ietekmes rezultāts ir saistīts vismaz ar vienu kopu.

Lai gan stratēģiskā plāna uzmanības centrā ir II pilārs, tas aptver arī attiecīgas abu pārējo pilāru darbības un daļu “Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana”. Tā tas ir tāpēc, lai nodrošinātu sinerģiju starp visiem programmas “Apvārsnis Eiropa” komponentiem.

Četri stratēģiskie pamatvirzieni lielākas ietekmes panākšanai

Veicināt atvērtu stratēģisko autonomiju, vadot svarīgu digitālo, pamata un topošo tehnoloģiju, nozaru un vērtības ķēžu izstrādi, lai paātrinātu un virzītu digitālo un zaļo pāreju, izmantojot uz cilvēkiem vērstas tehnoloģijas un inovācijas

Atjaunot Eiropas ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību un ilgtspējīgi apsaimniekot dabas resursus, lai garantētu pārtikas nodrošinājumu un tīru un veselīgu vidi

Padarīt Eiropu par pirmo digitālajā tehnoloģijās balstīto apritīgo, klimatneitrālo un ilgtspējīgo ekonomiku, pārveidojot tās mobilitātes, enerģētikas, būvniecības un ražošanas sistēmas

Radīt noturīgāku, iekļaujošāku un demokrātiskāku Eiropas sabiedrību, kas ir gatava draudiem un katastrofām un spēj uz tiem reaģēt, novērst nevienlīdzību un nodrošināt augstas kvalitātes veselības aprūpi, kā arī dot visiem iedzīvotājiem iespējas aktīvi piedalīties zaļajā un digitālajā pārejā

Starptautiskā sadarbība

Starptautiskā sadarbība ir prioritāte, kas ir kopīga visai programmai "Apvārsnis Eiropa". Tā ir ļoti svarīga daudzu globālu problēmu risināšanā un tāpēc ir pamatā visiem četriem stratēģiskajiem pamatvirzieniem. Starptautiskā sadarbība sniedz iespēju panākt izcilību zinātnē un nodrošina Eiropai piekļuvi resursiem, zinātnībai, vērtības ķēdēm un tirgiem ārpus ES. ES līdzsvaros atvērtību ar vajadzību nosargāt savas intereses stratēģiskās jomās un rīkosies saskaņā ar saviem augstajiem standartiem un principiem.

Inovatīvas pieejas maksimālas ietekmes panākšanai

Stratēģiskajā plānā ir izklāstītas arī jaunas, modernākas pieejas, kuru nolūks ir atvieglot programmas īstenošanu. Viena no tām ir plaša publisko un privāto partneru loka resursu apvienošana ar **Eiropas partnerību** palīdzību. Stratēģiskajā plānā ir norādītas kopumā 29 kopīgi plānotas un līdzfinansētas partnerības, kurās ir iesaistīti partneri no valstu valdībām, rūpniecības nozares pārstāvji, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un daudz citu partneru.

Stratēģiskais plāns arī sagatavo augsni pieciem **ES virsuzdevumiem**. Tās ir apņemšanās visaptveroši un starpdisciplināri risināt lielas sabiedrības problēmas – apkarot vēzi, pielāgoties klimata pārmaiņām, aizsargāt okeānus, padarīt dzīvi pilsētās zaļāku un nodrošināt veselīgu augsni, kāda nepieciešama pārtikas ieguvei un cilvēku, dabas un klimata vajadzību nodrošināšanai.

Visaptveroša galveno problēmu risināšana

Vairāki apsvērumi ir caurvijoši jeb horizontāli – tas nozīmē, ka tie attiecas uz visiem programmas komponentiem. Tie ir noteikti stratēģiskajā plānā. Eiropas Komisija, izstrādājot darba programmas, raudzīsies, lai šie jautājumi tiktu pienācīgi ņemti vērā, piemēram, atlasīs attiecīgus tematus vai pielāgos vērtēšanas kritērijus.

ES ilgtspējīgu darbību taksonomija

Šis termins apzīmē ļoti nesenu Eiropas Savienības sasniegumu – 2020. gada regulu par taksonomiju². Tajā ir iekļauts ilgtspējīgu saimniecisko darbību “zaļais” saraksts, un ar to tiek ieviests kaitējuma nenodarišanas princips, proti, atvēršanas projekti var saņemt finansējumu tikai tad, ja tie atbilst Eiropas Savienības zaļajiem ilgtermiņa mērķiem. Tā kā stratēģiskajā plānā ir noteikts, ka šis princips ir piemērojams pilnīgi visā programmā “Apvārnis Eiropa”, tas tiks ievērots visos tās pētniecības un inovācijas centienos.

ASTOŅI HORIZONTĀLIE TEMATI

² Regula (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088.

Stratēģiskuma kopīga un integrēta iestrādāšana

Komisija 2019. gadā sāka plāna kopīgas izstrādes procesu, kas bija pirmais šāda veida process, un tā mērķis bija, izmantojot pasākumus un aptaujas, apkopot pēc iespējas vairāk viedokļu un skatījumu. Pateicoties attiecīgo ieinteresēto personu un ieinteresēto iedzīvotāju iesaistei, plāna veidošanā varēja izmantot kolektīvās zināšanas un radošumu.

[Ziņojumā par virzieniem](#) tika rezumēti šo kopīgās izstrādes pasākumu galvenie rezultāti. Tas lika pamatus stratēģiskā plāna izstrādei, kurā bija iesaistīti vairāki Eiropas Komisijas dienesti. Arī ES dalībvalstis, Eiropas Ekonomikas zonas dalībnieki un Eiropas Parlaments, apmainoties ar informāciju ar Komisiju, deva lielu ieguldījumu plāna izstrādē.

SĪKĀKA INFORMĀCIJA

[Programmas "Apvārsnis Eiropa" stratēģiskais plāns](#)

#HorizonEU

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2021

© Eiropas Savienība, 2021

Atļauts izmantot citur, norādot avotu un nemainot dokumentu satura sākotnējo nozīmi. Eiropas Komisija nav atbildīga par jebkādam šīs publikācijas atkalizmantošanas sekām. Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu 2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).

Visi attēli © Eiropas Savienība, ja nav norādīts citādi. Attēlu avoti: © *ivector* #235536634, #249868181, #251163013, #266009682, #273480523, #362422833, #241215668, #244690530, #245719946, #251163053, #252508849, © *shooarts* #121467308, 2020. Avots: Stock.Adobe.com. Ikonas © *Flaticon* – visas tiesības aizsargātas.

Print	ISBN 978-92-76-36500-6	doi:10.2777/461	KI-03-20-705-LV-C
PDF	ISBN 978-92-76-36387-3	doi:10.2777/364129	KI-03-20-705-LV-N